

LENTE 2021...

NIEUW LEVEN

www.voedselbosverlorenland.nl

In dit nummer:

- Hoe is het op het land?
- Plannen voor het najaar
- Website
www.voedselbosverlorenland.nl
- Boer doet leven, portretten
- Wat doen we als de buurman-boer gif op zijn land spuit
- Water op het land



Hoe is het op het land?

In het vorig nummer (februari 2021, nr 6) hebben we jullie verteld over het planten van onze 3000 boompjes en struiken. Net voor de sneeuw zijn ze in de grond beland. Sinds een paar weken zien we de kale stammetjes veranderen in levende -het-lijken-wel- boompjes!



We maken ons wel wat zorgen over het overleven van deze boompjes als het weer zo droog gaat worden als vorig jaar. Erik, onze adviseur heeft ons gerustgesteld. We

hebben zoveel boompjes geplant dat ook als de helft het niet zou overleven, er nog voldoende staat om een haag te vormen en om bij te dragen aan goede grond. Het is een groot genoegen om elke ochtend tijdens mijn rondje te kijken hoe het met ze gaat. 3000 Boompjes lijkt een heleboel. Maar als je ze op het land ziet staan dan moet je echt goed kijken om ze te zien! Volgend jaar meer! Ik probeer de namen van de 17 verschillende bomen en struiken uit elkaar te houden. Dat valt nog niet mee. Weegbree en kornoelje, hazelaar en kardinaalsmuts...

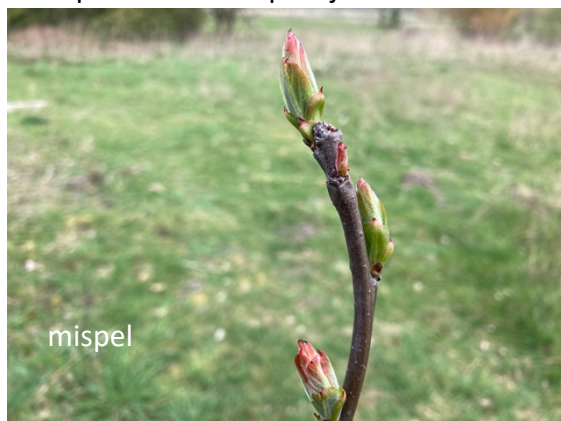


Gelukkig geven de blaadjes wat meer houvast. Op het proefveld zien we dat de vorig jaar geplante bomen er weer net wat steviger uit zien. De amandel, de paw paw, de appels, peren, pruimen.



En de dit jaar geplante olijfwilg, geplant om de bramen een beetje in toom te houden, alsook de duindoorn, de

kweeper en de mispel lijken aan te slaan.



mispel

Ze hebben mooie knoppen! Verder zie ik paardenbloemen, maar nog niet zo veel andere pioniers. Het lijkt hier een paar graden kouder dan in andere delen van ons land. En ondertussen geniet ik zeer van de prachtige grote kersenboom.



Simon speelt er met plezier op en omheen.

Mulchen

We hebben veel hooi liggen. Wat doen we daar mee? De meningen zijn verdeeld als het gaat over het 'mulchen' van jonge boompjes in een voedselbos. (Mulchen is organisch materiaal in de buurt van nieuwe planten leggen, om de bodem te verrijken).



Sommigen zeggen: altijd doen, dat mulchen. Anderen zeggen: niet nodig, het land heeft een jaar rust gehad, dat is genoeg. Het neerzetten van deze nieuwe aanplant leidt op zich al tot voldoende grondverbetering, tot voldoende biomassa. We hebben er een 'experiment' van gemaakt. Op sommige delen van het land komt geen hooi, op andere wel. Eens kijken of dat invloed heeft op de groei van de planten, dan wel op het aantal planten dat het niet redt.

Poel

Het lijkt me zo leuk een poel op het land te hebben. Een poel is erg goed voor de diversiteit van plant en dier. Het is een voortplantingsplek voor dieren, zoals amfibieën, vissen, libellen en andere insecten, het is een voedsel-, drink- en bad plek voor weidevogels en zoogdieren en het is een locatie voor verschillende waterplanten. Henk en ik zijn op zoek gegaan naar de locatie waar het grondwaterpeil het hoogst is. We vonden een plek waar het peil ongeveer 85 cm is. Daar gaan we een natuurlijke poel graven!

Plannen voor het najaar

De afgelopen periode hebben we samen met Erik stil gestaan over wat we nou precies willen met ons voedselbos. We hebben onze visie en missie nog eens doorgelopen. Een paar intenties:

Wij streven naar een vrije en rijke natuur. Dat je ziet dat de planten- en dierenwereld er beter van worden, dat alles zonder veel extra inspanning groeit en bloeit.

Wij willen graag door het hele jaar heen kunnen oogsten. We denken niet commercieel, dus we mikken niet op oogst die zoveel mogelijk oplevert.

Wij kiezen voor meerjarige planten. Hiermee draag je bij aan rijke grond, met bacteriën en schimmelsystemen onder en boven de grond. En een rustige opbouw van humuslagen die bijdragen aan een ecologisch evenwicht.



peer

We willen andere mensen uit de omgeving graag betrekken bij wat we doen. We willen dat wel op een gecontroleerde manier doen. Dus niet iedereen zomaar door het bos laten struinen. Maar misschien een paar plekken zo inrichten dat we mensen kunnen laten zien wat we aan het doen zijn. Zo kunnen we anderen stimuleren om ook bij te dragen aan een betere omgang met natuur.

Ook het bekendheid geven aan wat we doen willen we in stappen aanpakken. Eerst de Nieuwsbrief, vervolgens nu ook een website en over een tijdje bijvoorbeeld een artikel in 'Op de Milsbek'.

Website

www.voedselbosverlorenland.nl

Toen we in november 2019 begonnen te denken over een voedselbos hier in Milsbek kwamen we snel op het idee om een digitale Nieuwsbrief te verspreiden onder geïnteresseerden. In eerste instantie was dat een beperkte groep van familieleden, kennissen, buurtgenoten en andere voedselbos-boeren. Mensen die we vaak niet alleen van naam, maar ook in persoon kennen. Inmiddels wordt de Nieuwsbrief verspreid onder 190 digitale adressen en krijgen we steeds weer aanvragen. Veel lezers zeggen dat ze het heel inspirerend vinden om te kunnen lezen over hoe wij ons voedselbos stapsgewijze ontwikkelen.



duindoorn

Tegen die achtergrond hebben we besloten om ook een website over het voedselbos te maken. De website heet www.voedselbosverlorenland.nl. Je wordt doorgeleid naar de website www.onniedieren.nl. Op de website vind je informatie over Voedselbos Verloren Land. Onze visie en missie en alle nieuwsbrieven staan erop en steeds weer nieuwe foto's van het voedselbos. Daarnaast vind je op die website ook het coachingsaanbod van Onnie. Zij voert gesprekken met mensen met een levensvraag.

Boer doet leven, portretten

Boer doet leven – Portretten van landschapsboeren



Je hoort en leest de laatste jaren vaak dat het nodig is dat de boeren in Nederland op een andere manier gaan werken. Geen intensieve landbouw, maar kleinschaliger, uitgaande van biodiversiteit, zonder gebruik van gif, met respect voor de natuur, duurzaam. Kortom: landschaps-inclusieve landbouw. Ik ben het daar natuurlijk van harte mee eens. Maar tegelijk voelt het voor mij ook als een abstract verhaal. Hoe ziet dat er in de praktijk dan uit? Komt dat de natuur inderdaad ten goede? En kun je daarvan als boer ook leven? Of is het vooral toekomstmuziek?

Het boek *Boer doet leven* laat zien dat de boer van de toekomst al bestaat. Overal in ons land zijn pioniers die aantonen dat het kan. In het boek komen twintig pioniersbedrijven aan bod, zowel in woord als in beeld. Zij zijn voorlopers. Zij geven bloemrijke akkerranden, houtwallen, heggen en hagen een rol in hun bedrijfsvoering. Met volop kansen voor insecten, vogels en mensen. Het inspirerende beeld dat geschetst wordt van deze landschapsboeren is net zo divers als de biodiversiteit die zij nastreven. En wat een leuke, blije,

gedreven en ondernemende doorzetters zijn het. Heerlijk om al die verhalen te lezen. En de plaatjes erbij te zien. Heel inspirerend! De beschreven boeren zijn stuk voor stuk vernieuwers, die niet alleen voedsel produceren, maar ook een aantrekkelijk landschap maken. Zij worden in dit boek in het zonnetje gezet. Enkele bevoegen schrijvers hebben levende portretten van de boeren geschreven. Twee geïnspireerde fotografen hebben fantastische beelden van de boeren en hun landschappen gemaakt. En een hele goeie grafische ontwerper heeft er een prachtig boek van gemaakt.

Benno Strootman, Rijksadviseur voor het landschap 2016 – 2020, heeft het initiatief tot dit boek genomen. “Met dit boek wil ik laten zien hoe de landbouw en het landschap van de toekomst eruit kunnen zien. Ik hoop dat het andere boeren kan inspireren, door te laten zien dat het dus kan, dat je een goed inkomen kunt hebben met een landschaps-inclusief boerenbedrijf.”



Na het bekijken van de foto's en het lezen van de tekst ben ik overtuigd. En dus gaan Onnie en ik lekker door met ons voedselbos. Want wij horen graag bij deze nieuwe lichte landschapsboeren.

Boer doet leven – Portretten van landschapsboeren – Benno Strootman, Jantien de Boer en Caspar Jansen en fotografie van Harry Cock en Sarah Wong – Lecturis, Eindhoven, 2020 ISBN 9789462262522 € 25.

Wat doen we als de buurman-boer gif op zijn land spuit ?

Het gebeurde in het voorjaar, vorig jaar. Het was kurkdroog, en ik wandelde met mijn gietertje over het land. Een bijna onmogelijke opgave. Er was niet tegen aan te gieten, en onze waterslangen waren echt niet lang genoeg om achter op het veld de planten te bewateren. Los daarvan: ik vond het niet kloppen als wij, bezig met het ontwikkelen van een voedselbos op basis van ecologische evenwichten, zo veel water in de grond zouden laten lopen. Opeens kwam er een boer aan, op het veld achter ons. Hij reed met zijn enorme traktor met zijn machine armen over het veld en spoot gif op het land. Op bijgevoegde foto, de homepage van onze website, kijk ik geschokt naar de boer.



Wat krijgen we nou? Het gif dwarrelde naar beneden. Het was redelijk windstil. Het zette me aan het denken. In eerste instantie was ik geschokt. Wat ben ik hier aan het doen? Ik probeer natuur terug te brengen. In een natuurrijke omgeving. Natuurgebied de Diepen, de Jansberg liggen in ons gezichtsveld. En de boer knalt gif op zijn land, grenzend aan ons land van de ene kant. Van de andere kant grenst zijn land aan de Diepen. Hier klopt iets niet. Langzaam aan beleefde ik dat ik hier tegen een grens op loop. Hier heb ik op dit moment geen enkele invloed op. Ik snap de lastige positie van boeren. Zij zijn

meegenomen en meegegaan in een door de overheid gestimuleerde ontwikkeling naar grootschaligheid en efficiëntie. En moeten nu weer een andere kant op. Want daar ben ik wel van overtuigd, in middels. Ik hoop dat er doorgepakkt gaat worden. Het boek 'Boer doet leven' geeft hoop. Er zijn boeren die alternatieven hebben gevonden voor de traditionele grootschalige met gif strooiende landbouw. Op ons eigen terrein beperken we de schade door middel van het bosplantsoen, dat rondom het land staat. Dat wordt steeds hoger en houdt het gif tegen. Hopelijk gaat de overheid doorpakken. De gemeentelijk overheid, hier in de Gennepe, erkent en herkent ons punt. Wij als burgers houden goed in de gaten hoe het verder gaat. Stapje voor stapje de goeie kant op. Dat is wat we hopen. Voor ons zelf, en voor de generaties na ons!

Water op het land



Een van mijn dromen bij het kiezen voor een voedselbos, is het creëren van water plekken op het land. Of mijn afkomst als dochter van een water-molenaarszoon daar een rol in speelt... je weet het maar nooit! Water intrigeert me. Water verbindt. Water doet leven. Water

verandert en meandert. Water spiegelt. Water golft. Naast een poel, willen we meer water op ons land. Een praktische start is het plaatsen van twee regentonnen. Deze tonnen zijn niet aan een dakgoot gekoppeld. Zo kunnen ze ook in de vrije ruimte staan. We gaan kijken hoe het werkt. Belangrijk om zo min mogelijk kraanwater te gebruiken voor werkzaamheden buiten! Ook zijn we aan het kijken naar regentonnen die je aan de regenpijp kunt koppelen. Dat is een volgende stap. Ander idee: we plaatsen een handpomp die water in een stroompje, in een keienbeek, van een heuveltje af laat lopen. We gaan ook nadenken of we een watertank van zo'n 1000 liter gaan plaatsen. Kortom: water vasthouden en water slim hergebruiken zijn belangrijke thema's.



kersenvloesem

Missie

Wij willen ons terrein zodanig inrichten dat de natuur terugkeert en er meer biomassa ontstaat.

Wij willen dit doen zonder gebruik te maken van gif, in samenwerking met de natuur.

Wij streven naar een natuurlijk evenwicht tussen alles wat leeft, op en in het land, zoals planten, bomen, struiken, bloemen, bodemleven, vogels, insecten en andere dieren, de mensen die er omheen leven en de activiteiten die in de buurt plaatsvinden.

Wij willen kunnen genieten van wat er groeit, stroomt, leeft en bloeit. Water is voor ons een belangrijk element.

Wij willen het hele jaar door kunnen oogsten van noten, fruit en andere eetbare planten en minder afhankelijk zijn van eten uit de winkel.

Wij willen dit plan vormgeven en afstemmen en waar mogelijk samendoen met de mensen die om ons heen leven.